

# РЕШЕНИЕ

№ 3206

гр. София, 17.05.2021 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 66 състав,**  
в публично заседание на 16.02.2021 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Елка Атанасова**

при участието на секретаря Кристина Григорова, като разгледа дело номер **4168** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл.от АПК вр. с чл.162-166 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс / ДОПК/.  
Образувано е по жалба на [фирма], със седалище и адрес на управление в [населено място], чрез пълномощник – адв.А. Ц. от САК, срещу Акт за установяване на публично държавно вземане ( АУПДВ) № 01-2600/4509 от 06.03.2020г., издаден от Зам.министъра на земеделието, горите и храните, с който за жалбоподателя е установено публично държавно вземане, представляващо изплатена субсидия по направление „Биологично растениевъдство“ за кампания 2015г. и 2016г. във вр. с подадени от жалбоподателя заявления за подпомагане с заявления за подпомагане с УИН 22/120615/60071 и УИН 22/060716/66246, в размер на 48616,49 лв. Иска се отмяна на оспорения акт като нищожен, както и с доводи за неговата незаконосъобразност, необоснованост и постановяване в нарушение на административнопроизводствените правила. Конкретно се твърди, че дружеството, поради законодателна промяна в нормата на чл.37в ал.2 на ЗСПЗЗ, настъпила през 2016г., с която се въвежда забрана в споразуменията за разпределение на ползването на земеделските земи да бъдат включвани имоти с начин на трайно ползване пасища, мери и ливади, каквито били по голяма част от площите, заявени по Мярка 11 от жалбоподателя, по причини, изцяло извън волята на дружеството, последното се оказало в невъзможност да продължи извършването на биологичните дейности върху част от заявените площи. За тези причини още на 25.08.2016г., с писмо № 02-220-2600/156, в срока по чл.15 ал.6 от ЗСПЗЗ, дружеството е уведомило ДФЗ и

поискала ангажимента му за тези площи по Мярка 11 да бъде прекратен, на основание чл.15 ал.3 т.1 вр. с ал.5 от Наредба № 4 от 24 февруари 2015 г. за прилагане на мярка 11 "биологично земеделие" от програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. Тази молба не била уважена, за което дружеството е уведомено с писмо № 02-220-2600/156 от 13.08.2016г. на ДФЗ, поради което продължило изпълнението на поетия ангажимент по отношение на останалите площи. Поддържа се, че едва на четвъртата година от поетия ангажимент ДФЗ е уведомил дружеството с писмо от 23.01.2018г., че започва производство по издаване на акт за прекратяване на ангажимента по Мярка 11, като такъв е издаден на 31.08.2018г. Твърди се, че на 06.12.2018г., независимо от издадения Акт за прекратяване от 31.08.2018г., дружеството е получило уведомително писмо от 12.11.2018г., съгласно което от ДФЗ е оторизирана субсидията за 2016г.. Оспорват се правните основания за издаването на Акт за прекратяване като неотнормирани към фактическото му съдържание. Твърди се, че Акта за прекратяване не съдържа изявление, от което да се направи извод за възникване на задължение за дружеството за връщане на пълния размер на получените помощи за 2015г. и за 2016г. Доколкото в АУПДВ се сочи нормата на чл.15 ал.4 т.2 б.А от Наредба № 4/24.02.2015г., се оспорва наличието на основание за връщането на сумите, тъй като ангажимента е прекратен не преди, а след първите 3 години от срока му. Тези пороци на АУПДВ - разминаване между фактически и правни основания, неточност на правните основания, се определят като особено тежки пороци на акта, обосноваващи нищожността му. Алтернативно се поддържа незаконосъобразност на акта, поради постановяването му при неизяснени факти и обстоятелства, необсъждане на причините за неизпълнението на поетия ангажимент, наличието на форсмажорни обстоятелства по смисъла на чл.15 ал.5 от Наредба № 4/24.02.2015г. Цитират се относими норми от Регламент 1307/2013г. (чл.4), Регламент № 1305/2013г. (чл.47 пар.3 и пар.4), от Регламент 1306/2013г. (чл.2 пар.2, чл.63 и чл.64), като се оспорва наличието на неправомерно изплатена помощ, както и неизпълнение на задълженията умишлено или небрежно. В заключение се поддържа, че в случай че се приеме връщане на суми от дружеството, на основание чл.15 ал.4 т.2 б.Б от Наредба № 4/24.02.2015г. то следва да възстанови 40 % от получената по мярката финансова помощ.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован, се представлява от адв.Ц., която поддържа жалбата по изложените в същата доводи. Моли съда за отмяна на административния акт. Представя писмени доказателства. Претендира разноски съобразно списък на разноските в размер на заплатената държавна такса и 1 988 лв. за адвокатско възнаграждение.

Ответника по жалбата – Заместник изпълнителният директор на Държавен фонд (ДФ) "Земеделие", редовно призован, се представлява от гл.експерт П., който оспорва жалбата. Счита акта за законосъобразен, като мотивиран с влязъл в сила акт за прекратяване на агроекологичен ангажимент. Не оспорва обстоятелството, че 2015г. е първата година от поетия ангажимент по Мярка 11, както и че жалбоподателят е изпълнил ангажиментите си за същата мярка за кампания 2015г. и 2016г. Не оспорва и обстоятелството, че жалбоподателят е получил сумите за подпомагане по Мярка 11 за кампания 2015г. и 2016г., формиращи като сбор сумата, определена в АУПДВ. С писмена молба моли съда да отхвърли жалбата, с претенция за юрисконсултско възнаграждение. Поддържа, че оспорения акт е издаден въз основа на влязъл в сила

друг административен акт, който не е оспорен от жалбоподателя.

Въз основа на събраните по делото доказателства, съдът прие за установено следното от фактическа страна:

Оспорващото дружество е регистрирано с Уникален регистрационен номер (УРН) 182021 в ДФ "Земеделие" със заявление за подпомагане по мярка 11 "Биологично земеделие", направление „Биологично растениевъдство“ от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) за периода 2014-2020 г. Подаденото от дружеството Заявление за подпомагане по мярката на 12.06.2015г. (л.274) е одобрено, за което същото е уведомено с уведомително писмо изх. № 02-220-2600/156 от 24.02.2016 г. (л.42-44). Одобрени за участие са общо 10 парцела по направление "Биологично растениевъдство" с общо площ 98.38 ха. С уведомителното писмо земеделският стопанин е уведомен за изискванията за управление на биологичните дейности, определени в мярка 11 "Биологично земеделие" на ПРСР 2014 – 2020 г., за които кандидатства за период от 5 последователни години, вкл. задължението му да извършва биологичните дейности върху едни и същи земеделски площи в продължение на 5 последователни години.

На 05.08.2016г. в ДВ, бр. 61 от 2016 г., в сила от 05.08.2016 г., е обнародвано изменение на ЗСПЗЗ и конкретно на чл.37в ал.2 изр.6, съгласно която промяна в Споразумението за ползване на земеделските земи, сключено между собствениците и/или ползувателите „не могат да се включват имоти, декларирани за обработване в реалните им граници, както и имоти с начин на трайно ползване пасища, мери, ливади и трайни насаждения.“ Преди това изменение текста на изр.6 на чл.37в ал.2 от ЗСПЗЗ е определял, че в споразумението „не могат да се включват имоти, декларирани за обработване в реалните им граници.“ При тази законодателна промяна, с молба, постъпила в ДФЗ на 25.08.2016г. вх.№ 00-220-2600/156 от 25.08.2016г. (л.257) жалбоподателят уведомил ДФЗ, че за дружеството не е възможно да изпълни изискването на чл.17 ал.2 от Наредба № 4/24.02.2015г. – а именно одобрената площ за извършване на дейности по направление „биологично растениевъдство“ да не бъде намалявана с повече от 10 %, като всяка година поне 90% от площта по направлението да се покрива географски с площта, за която има поет ангажимент, поради факта, че в заявените за ползване съгласно споразумението площи, са включени и площи, представляващи ливади. По тази причина дружеството поискало прекратяване на биологичния ангажимент, поради наличието на форсмажорни или изключителни обстоятелства, попадащи в обхвата на параграф 1 т.9 б.Е от ДР към Наредба № 4/24.02.2015г. С писмо от 16.09.2016г. на зам.изп.директор на ДФЗ (л.259) дружеството било уведомено, че „задължение на бенефициентите е да осигурят ползване на одобрените площи за периода на поетия от тях ангажимент“, с цитиране на относимите норми на чл.17 ал.1, чл.17 ал.2 от вече посочената наредба, както и че „Към датата на депозиране на вашето заявление все още не е констатирано неспазване на някои от поетите многогодишни ангажименти... като след приключване на всички задължителни административни проверки, ако се установи, че не е спазена някоя от разпоредбите на чл.15 от Наредба 4, ДФЗ ще се предприемат действия по прекратяване на поетия ангажимент.“

С писмо № 01-00-470/02.02.2018г. на ДФЗ, получено от жалбоподателя на 08.02.2018г. (л.260-262) дружеството било уведомено, че се открива производство по издаване на

административен акт за прекратяване на многогодишен ангажимент по Мярка 11 „Биологично земеделие“, направление „Биологично растениевъдство“, тъй като при извършени административни проверки е установено, че процента на припокриване на площта от пресичане на заявените парцели през текущата кампания, спрямо одобрените парцели за участие по направлението е 59,97 %, поради което не са изпълнени изискванията на чл.17 ал.2 от Наредбата и на основание чл.15 ал.3 т.1 ДФЗ предприема действия по прекратяване на поетия ангажимент.

По повод уведомителното писмо дружеството подало възражение – от 14.02.2018г. / л.263/, в което обяснило причините, довели до обективна невъзможност да изпълни поетия ангажимент по мярка 11, като поискало прекратяване на ангажимента, без да се изисква пълно или частично възстановяване на получената до момента финансова помощ. Идентично възражение дружеството подало и на 18.04.2018г. до ДФЗ ( л.264).

Независимо от това, на 31.08.2018г. последвало издаването на Акт за прекратяване на биологичен ангажимент изх.№ 00-2600/4509, връчен на [фирма] на 18.09.2018г., като ДФЗ приел, че представените от жалбоподателя документи не обосновават наличие на основание за спиране или прекратяване на производството, като жалбоподателят бил уведомен, че следва да възстанови получената финансова помощ. Размера на сумата финансова помощ за възстановяване, не е посочен в уведомителното писмо, нито в Приложение 1 към него ( л.45-47). Съобразно мотивите в този акт, биологичните дейности по направление се изпълняват за период от пет последователни години, като този срок започва да тече от началото на годината, в която е подадено "Заявление за подпомагане", което пред първата година е и "Заявление за плащане", през всяка следваща година до изтичане на поетия петгодишен ангажимент кандидатите за подпомагане подават само "Заявление за плащане"; биологичните дейности по направления, които се основават на площ, се извършват върху едни и същи площи за едни и същи блокове на земеделското стопанство в петгодишния период от поемане на биологичното задължение, като одобрената площ по направление "Биологично растениевъдство" може да бъде намалена с не повече от 10 %, като всяка година поне 90 % от площта по направлението се припокрива географски с площта, за която има поет ангажимент. Процента на припокриване на площта от пресичане на заявените за текущата кампания парцели, спрямо одобрените за участие в направление "Биологично растениевъдство" е установен на 59,97 %, поради което се прекратява поетия ангажимент и подпомаганите лица възстановяват получената финансова помощ.

Срещу Акта, съобразно изрично указаното в него право на възражение, дружеството подало възражение в 7-дневния срок – постъпило в ДФЗ на 25.09.2018г., което не било разгледано от ДФЗ, а по повод на възражението жалбоподателят е уведомен от ДФЗ ( л.268), че реда и сроковете за обжалване на Акта са посочени в същия.

По делото не се заявява от жалбоподателя изрично обжалване на Акт за прекратяване на биологичен ангажимент изх.№ 00-2600/4509, извън подаденото възражение срещу същия.

След издаването и връчването на Акт за прекратяване на биологичен ангажимент изх.№ 00-2600/4509, с Уведомително писмо изх.№ 02-220-2600/3354 от 06.12.2018г. ( л.270) за извършено оторизация и изплатено финансово подпомагане по Мярка 11 за

кампания 2016г. жалбоподателят бил уведомен, че е оторизирана субсидия в размер на 24 210 , 61 лв., както и че 2016г. е втора година от поетия от него ангажимент по направлението.

С уведомително писмо изх.№ 01-2600/4509/18.12.2018г. / л.35-36/, връчено му на 16.01.2019г., жалбоподателят е уведомен, че ДФЗ открива производство по издаване на АУПДВ във вр. с влязъл в сила Акт за прекратяване на агроекологичен ангажимент по Мярка 11 от ПРСР 2014-2020г. Писмото съдържа уведомяване и кога е регистриран с УИН, какви суми по мярка 11 са му изплатени през първата и втората година от ангажимента, общата изплатена сума, както и че на основание чл.15 ал.4 т.2 б.А от Наредба № 4/24.02.2015г. следва да възстанови 100 % или 48 616,49 лв., както и за правото му да върне доброволно сумата в 7-дневен срок или да направи възражение в същия срок.

Последвало е възражение от страна на жалбоподателя – вх.№ 01-2600/4509/23.01.2019г., с изложение за причините, поради които се е достигнало до прекратяване на биологичния ангажимент, както и че са налице предпоставки да не се изисква пълно или частично възстановяване на получената финансова помощ, вкл. и че за тези обстоятелства дружеството многократно е уведомявало ДФЗ / л.38-39/. С писмо на ДФЗ от 19.02.2019г. / л.40/, дружеството е уведомено, че производството по издаване на АУПДВ се открива на основание влязъл в сила Акт за прекратяване на агроекологичен ангажимент по Мярка 11 от ПРСР 2014-2020г., както и че срещу този акт в ДФЗ не е постъпило възражение от жалбоподателя. Последното твърдение е явно неточно, видно от вече посочената по-горе хронология на кореспонденция между жалбоподателя и ДФЗ.

На 06.03.2020г. е издаден Акт за установяване на публично държавно вземане № 01-2600/4509, съобразно който, по заявление, подадено от дружеството жалбоподател за подпомагане по мярка 11, за кампания 2015г. е изплатена сумата от 24 405,88 лв., а за кампания 2016г. е изплатена сумата от 24 210,61 лв. или общо 48 616,49 лв., като ангажимента е прекратен с Акт за прекратяване на биологичен ангажимент изх.№ 00-2600/4509/31.08.2018г., поради което и на основание чл.15 ал.3 т.1 и ал.4 т.2 б.А и чл.17 ал.2 от Наредба № 4/24.02.2015г., чл.59 ал.1 и 2 от АПК и чл.165-166 от ДОПК и чл.20а ал.1 от ЗСПЗЗ е определено публично държавно вземане по отношение на [фирма] в размер на 48 616,49 лв., представляващо изплатени субсидии по направление „Биологично растениевъдство“ за кампания 2015г. и 2016г. във вр. с подадени заявления за подпомагане с посочените в акта УИН. АУПДВ е връчен на 27.04.2020г., като срещу него е депозирана жалба на 11.05.2020г. , видно от разписката от пощ.оператор Е. на л.25 от делото.

По делото са приети доказателствата, представени с административната преписка, както и допълнително представени от ответника ( по искане на жалбоподателя). Приети са доказателства, установяващи начина на трайно ползване на имотите,заявени от жалбоподателя за подпомагане за кампания 2015г., 2016г. и 2017г. ( л.396), включени в Споразумения за разпределяне на масиви за ползване на земеделски земи по чл.37в ал.2 от ЗСПЗЗ.

По делото не се спори относно броя и площта на парцелите, които са заявени от дружеството през първата година на ангажимента. Не е спорно и че 2015г. е първата

година, а 2016г. е втората година от поетия агроекологичен ангажимент от жалбоподателя, както и че сумите, които са изплатени като подпомагане от ДФЗ за първата и втората година от ангажимента, представляват като сбор сумата, посочена в АУПДВ.

Въз основа на така установената фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е в предвидения в чл. 149, ал. 1 от АПК преклузивен срок, от надлежна страна, при наличие на правен интерес и срещу индивидуален административен акт, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Оспореният акт е издаден от Заместник изпълнителния директор на ДФ "Земеделие", действащ при спазване на материалните предели на правомощията си, в рамките на предоставената му от Изпълнителния директор със Заповед № 03-РД/2891 от 23.07.2019 г. представителна власт. Изпълнителният директор, в съответствие с чл.20а от ЗПЗП и чл. 11 от Устройствения правилник на ДФ "Земеделие", е делегирал правомощието за издаване и подписване на АУПДВ на своя заместник изпълнителен директор със Заповед № 03-РД/2891 от 23.07.2019 г. С оглед на изложеното съдът приема, че административният акт е издаден от материално компетентен орган и в изискуемата писмена форма.

Държавен фонд "Земеделие" е акредитиран за единствена Разплащателна агенция за РБългария за прилагане на Общата селскостопанска политика /ОСП/ на ЕС и по силата на § 1, т. 13 от ДР на ЗПЗП е специализирана структура за приемане на заявления, проверка на условията и извършване на плащания от Европейските земеделски фондове и за прилагане на пазарни мерки, включително интервенция на пазарите на земеделски продукти по правилата на законодателството на ЕС.

Съгласно разпоредбите на чл. 27, ал. 3 и ал. 5, изр. първо от ЗПЗП, Разплащателната агенция е длъжна да предприеме необходимите действия за събиране на недължимо платени и надплатени суми по схеми за плащане и проекти, финансирани от европейските фондове и държавния бюджет, както и глобите и другите парични санкции, предвидени в законодателството на Европейския съюз. Вземанията на Разплащателната агенция, които възникват въз основа на административен акт, са публични държавни вземания и се събират по реда на ДОПК. Съгласно чл. 162, ал. 2, т. 8 от ДОПК, публични са вземанията за недължимо платените и надплатени суми, както и за неправомерно получените или неправомерно усвоените средства по проекти, финансирани от предприєдинителните финансови инструменти, оперативните програми, Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС, европейските земеделски фондове и Европейския фонд за рибарството, Инструмента Ш. и Преходния

финансов инструмент, включително от свързаното с тях национално съфинансиране, които възникват въз основа на административен акт, както и глобите и другите парични санкции, предвидени в националното законодателство и в правото на Европейския съюз. По силата на чл. 166, ал. 2 от ДОПК, ако в съответния закон не е предвиден ред за установяване на публичното вземане, то се установява по основание и размер с акт за публично вземане, който се издава по реда за издаване на административен акт, предвиден в АПК.

Нормата на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК предвижда, че административният акт следва да съдържа фактическите и правни основания за издаването му, от което следва, че императивно изискване на закона е административният акт да е мотивиран. Мотивите на административния акт представляват единство от фактическите и правни основания за издаването му и тяхното наличие позволява на адресата на акта да разбере волята на административния орган и да защити адекватно правата и интересите си. Мотивите имат съществено значение и за съда при осъществявания контрол за законосъобразност и липсата им възпрепятства този контрол и представлява самостоятелно основание за отмяна на издадения административен акт. С оглед трайната съдебна практика, мотивите могат да се съдържат както в самия акт, така и в друг документ, към който актът препраща и който е изготвен в хода на административното производство и е приложен към преписката.

В конкретния случай, видно от съдържанието на оспорения АУПДВ, в него административният орган е посочил следните факти – регистрирането на [фирма] и одобряването му за участие по мярка 11 от ПРСР 2014-2020 през кампания 2015г., цитирал е нормата на чл.15 ал.3 т.1 от Наредба № 4/24.02.2015г., посочил е наличието на влязъл в сила Акт за прекратяване на биологичен ангажимент по мярка 11 от ПРСР 2014-2020 с изх.№ 01-2600/4509/31.08.2018г. за прекратяване на ангажимента на [фирма], размера на изплатените суми по мярката за кампания 2015г. и 2016г. и на общата изплатена сума. В АУПДВ се съдържа и информация за дата и номер на писмото за уведомяване на жалбоподателя, че срещу него започва производство по издаване на АУПДВ, като е посочено, че същото съдържа „фактическите обстоятелства, въз основа на които е прието, че са налице основания за издаване на АУПДВ”. АУПДВ съдържа данни и за номера и датата на писмото, с което кандидатът възразява срещу откритото производство по издаване на АУПДВ, както и че ДФЗ не приема за основателно възразението.

Като правно основание за издаването на АУПДВ е посочен чл.15 ал.3 т.1 и ал.4 т.2 б.А, както и чл.17 ал.2 от Наредба № 4/24.02.2015г., чл.59 ал.1 и 2 от АПК и чл.165-166 ДПОК, чл.20 а ал.1 от ЗСВПЗЗ.

В уведомителното писмо изх.№ 01-2600/4509/18.12.2018г. (л.35-36), към което препраща АУПДВ относно фактическите обстоятелства, въз основа на които е прието, че са налице основания за издаване на АУПДВ, е посочено, че производството се открива на основание влязъл в сила Акт за прекратяване на агроекологичен ангажимент по Мярка 11 от ПРСР 2014-2020г., след което следва изложение на същите фактически обстоятелства, които са посочени и в АУПДВ, с допълнението, че следва да се възстановят 100% или 48 616,49 лв., като е посочено и правото на кандидата на възражение в 7-дневен срок.

Съгласно цитираният в АУПДВ чл. 15, ал. 3, т. 1 от Наредбата, ДФ "Земеделие" прекратява поетия ангажимент и подпомаганите лица възстановяват получената финансова помощ по съответното направление, съобразно разпоредбите на ал. 4, когато не са изпълнили изискванията на чл. 17, ал. 2 (одобрената площ за извършване на дейности по направление "биологично растениевъдство" може да бъде намалена с не повече от 10 %, като всяка година поне 90 % от площта по направлението се припокрива географски с площта, за която има поет ангажимент съгласно глава четвърта от настоящата наредба.). Следващата разпоредба на чл. 15, ал. 4, т. 2 е императивна и задължава (при прекратен многогодишен ангажимент) земеделския стопанин да възстанови получената до момента финансова помощ по съответното направление заедно със законните лихви, като в зависимост от годината на първоначално одобрение по мярката, до годината, в която е прекратен поетият ангажимент, се възстановяват съответно: а) 100 % от изплатената финансова помощ, ако е до края на третата година; б) 40 % от изплатената финансова помощ, ако е до края на четвъртата година; в) 20 %, ако е до края на петата година и г) 10 %, ако е след петата година.

Съобразно тази разпоредба, съдът намира, че в настоящия случай ангажимента е прекратен не до края на третата година, а до края на четвъртата година, доколкото годината на първоначално одобрение по мярката е 2015г. и тя е първата година, а производството по издаване на Акт за прекратяване и самия Акт за прекратяване на агроекологичен ангажимент по Мярка 11 от ПРСР 2014-2020г. са започнали/издадени след края на третата година от агроекологичния ангажимент и по точно на четвъртата година - производството е започнало на 23.01.2018г., а Акта



за прекратяване е издаден на 31.08.2018г. Нещо повече, независимо, че още 25.08.2016 г. , т.е. през втората година от поетия ангажимент, дружеството с молба е уведомило ДФЗ, че не може да изпълнява агроекологичния си ангажимент, поради настъпила законодателна промяна, ДФЗ не е предприел действия по прекратяването му, като дори две години по-късно - на 06.12.2018г. е оторизирал субсидията по мярката, по повод подаденото заявление от дружеството за кампания 2016г. / л.270/.

При това положение волята на административния орган в производството по издаване на АУПДВ, респ. и на предхождащия го Акт за прекратяване на биологичен ангажимент, е напълно неясна – от една страна на 31.08.2018г. се прекратява агроекологичния ангажимент на дружеството по мярка 11, указва се правото на възражение на кандидата, от същия се подава възражение, като по повод на подадено възражение, вместо същото да бъде разгледано и обсъдено и уведомен кандидатата, последният се препраща отново към указания в акта „ред и срокове за обжалване” , сред които е посоченото му право на възражение в последния абзац на акта. От друга страна – при прекратен ангажимент с твърдение за влязъл в сила акт за прекратяването му и ясни намерения на административния орган за откриването на производство за издаване на АУПДВ (открито 12 дни по-късно – на 18.12.2018г.) на кандидата се оторизира субсидия за втората година от ангажимента, която се изисква същия да върне с издадения АУПДВ.

Както вече бе посочено по-горе, на със ЗИД на ЗСПЗЗ, в ДВ, бр. 61 от 2016 г., в сила от 05.08.2016 г., е обнародвано изменение на ЗСПЗЗ и конкретно на чл.37в ал.2 изр.6, съгласно която промяна в Споразумението за ползване на земеделските земи, сключено между собствениците и/или ползувателите „не могат да се включват имоти, декларирани за обработване в реалните им граници, както и имоти с начин на трайно ползване пасища, мери, ливади и трайни насаждения.“ Преди това изменение текста на изр.6 на чл.37в ал.2 от ЗСПЗЗ е определял, че в споразумението „не могат да се включват имоти, декларирани за обработване в реалните им граници.“ За фактическото положение с имотите, включени в Споразумението за ползване жалбоподателят е уведомил ДФЗ, с молба, постъпила в ДФЗ на 25.08.2016г. вх.№ 00-220-2600/156 от 25.08.2016г. (л.257) като посочил, че за дружеството не е възможно да изпълни изискването на чл.17 ал.2 от Наредба № 4/24.02.2015г. – а именно одобрената площ за извършване на дейности по направление „биологично растениевъдство“ да не бъде намалявана с

повече от 10 %, като всяка година поне 90% от площта по направлението да се покрива географски с площта, за която има поет ангажимент, поради факта, че в заявените за ползване съгласно споразумението площи, са включени и площи, представляващи ливади. По тази причина дружеството поискало прекратяване на биологичния ангажимент, поради наличието на форсмажорни или изключителни обстоятелства, попадащи в обхвата на параграф 1 т.9 б.Е от ДР към Наредба № 4/24.02.2015г. Това писмо на жалбоподателя поставя началото на административно производство по инициатива на дружеството-жалбоподател по смисъла на чл. 24 АПК и административният орган дължи произнасяне по него с индивидуален административен акт, след като в съответствие с чл.35 от АПК изясни фактите и обстоятелствата от значение за случая. Вместо това, с писмо от 16.09.2016г. на зам.изп.директор на ДФЗ (л.259) дружеството било уведомено, че „задължение на бенефициентите е да осигурят ползване на одобрените площи за периода на поетия от тях ангажимент“, с цитиране на относимите норми на чл.17 ал.1, чл.17 ал.2 от вече посочената наредба, както и че „Към датата на депозиране на вашето заявление все още не е констатирано неспазване на някои от поетите многогодишни ангажименти... като след приключване на всички задължителни административни проверки, ако се установи, че не е спазена някоя от разпоредбите на чл.15 от Наредба 4, ДФЗ ще се предприемат действия по прекратяване на поетия ангажимент.“ Видно от отговора е, че фактите са останали неизяснени за административния орган, след като вместо да се предприемат действия за прекратяване на агроекологичния ангажимент, е отложено във времето произнасянето на органа до „приключване на всички задължителни административни проверки“, каквите са извършени две години по-късно.

В действителност до горепосоченото се свеждат и спора по делото и възраженията на жалбоподателя, нито едно от които не е обсъдено по същество от административния орган.

Вярно е, че при кандидатстването за подпомагане по мярката жалбоподателят е бил наясно със задължението си в продължение на 5 години да извършва агроекологичните дейности върху едни и същи площи за едни и същи блокове от земеделското стопанство, като е допустимо одобрената площ да бъде намалена с не повече от 10 % и всяка година 90 % от площта да се припокрива географски с площта, за която има поет ангажимент. Вярно е също така и, че при настъпилата промяна в нормата на чл.37в ал.2 изр.6 от ЗСПЗЗ, в споразумението за ползване на земеделските земи, сключено между собствениците и/или ползвателите

„не могат да се включват имоти, декларирани за обработване в реалните им граници, както и имоти с начин на трайно ползване пасища, мери, ливади и трайни насаждения.“, като преди това изменение текста на изр.6 на чл.37в ал.2 от ЗСПЗЗ е определял, че в споразумението „не могат да се включват имоти, декларирани за обработване в реалните им граници.“

Видно от Договор за отдаване под наем от 28.11.2012г. / л.379/, както и от писмо № РД 10-21/04.02.2021г. на ОСЗ-Б., имотите, оторизирани за подпомагане за кампания 2016г. на [фирма], които не са включени в заявлението за подпомагане за 2017г. са били с начин на трайно ползване пасища, мери и ливади. С оглед на този начин на трайно ползване на имотите и забраната по чл.37в ал.2 изр.6 от ЗСПЗЗ, в сила от 05.08.2016г. , несъмнено е, че по никакъв начин и при никакви обстоятелства, каквото и да предприеме жалбоподателят, той не може да изпълни задължението си в продължение на 5 години да извършва агроекологичните дейности върху едни и същи площи за едни и същи блокове от земеделското стопанство, дори и одобрената площ да бъде намалена с не повече от 10 % и всяка година, така че 90 % от площта да се припокрива географски с площта, за която има поет ангажимент. След като част от площите са били „пасища, мери и ливади“, а след 05.08.2016г. те вече не могат да се включат в споразумението за ползване, то още на 06.08.2016г. за административния орган е било ясно, че не само жалбоподателя, а несъмнено и друга част от земеделските стопани в страната, по независещи от тях причини, няма да могат да изпълнят задълженията си по агроекологичния ангажимент по Мярка 11. И това е така, не защото земеделските стопани са действали недобросъвестно, а защото държавата, в лицето на законодателния си орган, е решила да промени ЗСПЗЗ, като по отношение на тази промяна не е въвела преходна разпоредба. Така, от една страна земеделските стопани не могат да променят площите в блоковете в продължение на 5 години, сред които има „ливади, пасища, мери“, а не само ниви, защото чл.37 в ал.2 изр.6 от ЗСПЗЗ в предходната редакция не го е забранявал, а от друга - тези стопани не могат да наемат други ниви, за да достигнат размерите на площите, защото по поетия ангажимент не могат да променят географски повече от 10 % от същите площи. И единственото, което им остава, е да поискат прекратяване на ангажимента, на основание чл.15 ал.5 от Наредба № 4/24.02.2015г., без от тях да се изисква частично или пълно възстановяване на получената финансова помощ.

С оглед на изложеното, съдът намира че при издаването на оспорения АУПДВ, доколкото същият има за основна предпоставка издаването на

Акт за прекратяване на агроекологичен ангажимент, са допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила, изразяващи се в непроизнасяне по същество по молбата на жалбоподателя, постъпила в ДФЗ на 25.08.2016г. вх.№ 00-220-2600/156 от 25.08.2016г.

На второ място административния орган не е събрал доказателства и отговорил на въпроса дали след влизане в сила на изменението на чл.37в ал.2 изр.6 от ЗСПЗЗ с жалбоподателя е било допустимо да бъде сключено споразумение за ползване на пасищата, ливадите и мери, които са били включени в Споразумението за предходните две години – 2015г. и 2016г.

И на трето място - административния орган не е обсъдил многократно повтаряното възражение на жалбоподателя за наличие на форсмажорни или изключителни обстоятелства, които са основание за прекратяване на поетия ангажимент по смисъла на чл.15 ал.5 от Наредба № 4/24.02.2015г., за които добросъвестно и в срока по чл.15 ал.6 от същата наредба, жалбоподателят е уведомил ДФЗ. Настъпилата законодателна промяна, вече посочена по-горе, при която в обхвата на споразумението между собствениците и/или ползвателите на земеделски земи не могат да се включват не само имоти, декларирани за обработване в реалните им граници, но и след 05.08.2016г. и имоти с начин на трайно ползване пасища, мери и ливади, съдът намира, че представлява именно такова форсмажорно и/или изключително обстоятелства, което не зависи от волята на земеделския стопанин и по никакъв начин не е могло да бъде предвидено от него при поемане на агроекологичния ангажимент.

Посочените нарушения на административнопроизводствените правила, са съществени и са основания за отмяна на постановения административен акт.Тези нарушение са довели и до неправилно прилагане на разпоредбите на материалния закон.

И на последно място, отделно от изложеното по-горе и на самостоятелно основание, съдът намира, че УАПДВ подлежи на отмяна и като издаден в нарушение на материалния закон и по отношение на основата, на която е определен размера на публичното държавно вземане. Агроекологичния ангажимент на жалбоподателя е прекратен до края на четвъртата година ( през 2018г.), а не до края на третата година ( която е 2017г.), при което кандидата следва да възстанови не 100%, а 40 % от изплатената по мярката финансова помощ, на основание чл.15ал.4 т.2 б”в” от Наредба № 4/24.02.2015г.

С оглед на изложеното съдът намира, че оспорения административен акт е и немотивиран, постановен при допуснати съществени нарушения на

съдопроизводствените правила и при неправилно приложение на материалния закон, поради което следва да бъде отменен.

Предвид изхода на делото, основателна се явява и следва да се уважи претенцията на жалбоподателя за присъждане на направените в производството разноси за държавна такса и за адвокатско възнаграждение, което при липса на възражение за прекомерност, следва да бъде присъдено в пълен размер от 2038 лв..

Водим от горното, съдът

#### Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Акт за установяване на публично държавно вземане № 01-2600/4509 от 06.03.2020г., издаден от Зам.министъра на земеделието, горите и храните, с който по отношение на [фирма], ЕИК[ЕИК], е установено публично държавно вземане, представляващо изплатена субсидия по направление „Биологично растениевъдство“ за кампания 2015г. и 2016г. във вр. с подадени от жалбоподателя заявления за подпомагане с УИН 22/120615/60071 и УИН 22/060716/66246, в размер на 48616,49лв.

ОСЪЖДА Държавен фонд "Земеделие" [населено място] да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], направените разноси по делото в размер на 2038 ( две хиляди и тридесет и осем) лв..

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, чрез връчване на препис от същото, пред Върховния административен съд на Р България.

СЪДИЯ: